

DUMINICA ÎNTÂI DIN POST

a Ortodoxiei

APOSTOL. EVREI 11, 24-26; 32-40

Fraților, prin credință, Moise, când s-a făcut mare, n-a voit să fie numit fiul fiicei lui Faraon, ci a ales mai bine să pătimizească cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă dulceața cea trecătoare a păcatului, socotind că batjocorirea pentru Hristos este mai mare bogăție decât comorile Egiptului, fiindcă se uita la răsplătire. Și ce voi mai zice? Că timpul nu-mi va ajunge, ca să vorbesc de Ghedeon, de Barac, de Samson, de Ieftae, de David, de Samuel și de proroci, care prin credință au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au împuternicit, din slabi ce erau s-au făcut tari în războaie, au

întors taberele vrăjmașilor pe fugă; unele femei și-au luat pe morții lor înviați. Alții au fost chinuiți, nepri-mind izbăvirea, ca să dobândească mai bună înviere; alții au suferit batjocură și bici, ba chiar lanțuri și închisoare; au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu fierăstrăul, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strâmtorați, rău primiți. Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului. Și toți aceștia, mărturisii fiind prin credință, n-au primit făgăduință, pentru că Dumnezeu rânduse pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvârșirea.

EVANGHELIE. IOAN 1, 43-51

În vremea aceea a vrut Iisus să plece în Galileea și a găsit pe Filip. Și i-a zis Iisus: Urmează-Mi! Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege și prorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret. Și i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino și vezi. Iisus a văzut pe Natanael venind către El și a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleșug. Natanael

l-a spus: De unde mă cunoști? A răspuns Iisus și i-a zis: Mai înainte ca Filip să te cheme, te-am văzut când erai sub smochin. Răspuns-a Natanael: Rabbî, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel! Iar Iisus i-a zis: Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. Și a grăit: Adevărat, adevărat zic vouă, că de acum veți vedea cerul deschizându-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborându-se peste Fiul Omului.

TÂLCUIRI

Domnul nostru Iisus Hristos a zis: „Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu, întru Mine rămâne, și Eu întru el” (In 6, 56). Bucurați-vă, cei ce v-ați împărtășit cu evlavie! Pe cât e de nemincinos cuvântul Domnului, pe atât e de neîndoielnic că Domnul e în voi după împărtășirea cu sfintele, preacuratele și de viață făcătoarele Lui Taine. Însă, fraților, Domnul, după ce a venit și S-a sălășluit în noi, nu poate să rămână nemărturisit întru această lucrare lăuntrică a

Lui în noi, așa cum nu Se lasă nemărturisit în purtarea de grijă cea dinafară pentru noi, dând nouă ploi și vremuri roditoare (Fapre 14, 17). El Însuși spune că va intra la cel ce își va deschide ușa inimii și va cina cu El, și acela cu El (Apoc. 3, 20). Așadar, oare voi cinați cu Domnul, și Domnul cu voi? Vă pun această întrebare fiindcă dintre voi, cei ce sunteți aici de față, poate că nu e nimeni care să nu se fi împărtășit deja cu Tainele

Duminică Ortodoxiei

lui Hristos. Ei bine, a început și în voi ceea ce ar trebui să fie rodul limpede al acestei Taine preaslăvite?

Domnul, venind, aduce cu Sine Cina: aduce toate bunătățile duhovnicești spre mântuire, al căror bunătăți El este singurul Izvor, și le dă sufletului să le guste. Deci intrați înăuntrul vostru și priviți.

Domnul este Lumină. El aduce cu Sine lumină și în sufletul care L-a primit. Când într-o cameră întunecoasă este adusă o făclie ce luminează puternic, camera și toate lucrurile din ea, de la mic la mare, se fac văzute împreună cu însăși făclia și cu cel care a adus-o. Așa e și cu lumina duhovnicească ce luminează sufletul care L-a primit pe Domnul. Ea e lumina cunoștinței și Înțelegerii întregii iconomii a mântuirii noastre. În această lumină ne dăm teama limpede de nimicnicia și neajutorarea noastră, precum și de marele și mântuitorul pogorământ al lui Dumnezeu față de noi, împreună cu toate adevărurile legate de aceasta: despre Treimea Cea de o ființă, despre căderea noastră, despre întruparea lui Dumnezeu Cu-vântul, despre moartea Lui pe cruce și despre înviere, despre rânduirea Sfintei Biserici, despre împărtășirea dintre cei cerești și cei pământești și despre moșteni-

rea pregătită în cer credincioșilor care se ostensec în viața pământească după îndreptarul credinței — într-un cuvânt, împreună cu toată suma adevărurilor mântuitoare. Aceste adevăruri ne sunt cunoscute întordeauna, ca unor creștini ce suntem; dar până ce nu intrăm în viața după Hristos, această cunoaștere rămâne exterioară. Domnul, venind, le unește nu doar cu mintea, ci cu toată ființa sufletului nostru, până într-acolo că după asta nu mai rămâne nici o umbră de îndoială, nici o clipă de uitare. Ne dăm seama fără putință de îndoială de fapra că lumina ne înconjoară acum și luminează tot ce este în jurul nostru: la fel și cel ce L-a primit pe Domnul stă în mod conștient cu mintea în adevărurile acestea și rămâne în ele neabărut, lucrând în sfera sa proprie. Așa trebuie să fie și în oricine s-a împărtășit cu Tainele lui Hristos, cu oricine L-a primit în sine pe Domnul. Dar în noi oare așa stau lucrurile, fraților?

Domnul este Putere atotfăcătoare de viață. El aduce cu Sine putere duhovnicească și în sufletul care L-a primit. Gândiți-vă la un bolnav istrovit, care zace în pat de-abia putând să-și ridice mâinile, de-abia vorbind, de-abia mișcându-și ochii în cap: dar îndată ce se

vindecă, simțind în sine putere și sănătate, începe să meargă și să lucreze nu doar fără durere, ci și cu plăcere, asemenea slăbănogului vindecat de Domnul, care, luându-și patul, a mers sărind și laudând pe Domnul. Așa e și cu sufletul păcătos, slăbănogit duhovnicește: când primește în sine pe Domnul simte tărie și putere duhovnicească, adică simte râvnă însuflețită pentru tot binele și pentru împlinirea fiecărei porunci a lui Dumnezeu, râvnă nebiruită de nici un fel de piedici — nici din afară, nici lăuntric — ridicare de patimi și de năravurile rele și necurmată nici de nelucrare, nici de amânări. Totdeauna facem nițeluş bine — însă îl facem atunci când ne vine la îndemână și când împlinirea binelui nu cere jertfe și strădanii deosebite. În starea de care vă vorbesc eu însă, ia naștere o energie deosebită, însoțită de îndreptarea tuturor gândurilor, dorințelor și hotărârilor numai spre ceea ce e plăcut lui Dumnezeu, și care se vedeșre nu doar prin vioiciune, ci chiar printr-o oarecare neînfrânare în ostenele facerii de bine și cucernicie, care nu simte oboseală și săturare. Așa trebuie să stea lucrurile în oricine se împărtășeșre cu Tainele lui Hristos, în oricine a primit în ele pe Domnul. Dar în noi oare așa stau lucrurile, fraților?

Domnul e Pace. El aduce cu Sine pace și în sufletul care L-a primit. Pe marea Tiberiadei, când se pornise furtună mare, când marea era învolbură și Apostolii căzuseră în tulburare, Domnul, îmblânzind stihiiile prin cuvântul Său cel atotputernic, a înstăpânit liniște mare, care i-a odihnit și veselit pe toți. Așa e și cu sufletul ce îndeobșre este tulburat de multe gânduri, dorințe, planuri și mișcări ale inimii: după ce vine în el Domnul, se sălășluieșre în el adâncă liniște duhovnicească, netulbură de nimic nici din afară, nici dinăuntru — liniște care dă puțința de a auzi limpede chiar și un glas slab, fie că acesta este din cer, fie că este de pe pământ. Aceasta nu e nemișcare, ci rânduială și măsură a tuturor lucrărilor duhului nostru, în toate aspectele lui, rânduială și măsură care, fiind în vigoare înăuntru, se vădesc și în afară prin cumpănirea tuturor mișcărilor și printr-o întocmire a faptelor care nu tulbură nici una dintre rânduielele întâlnite. Așa trebuie să stea lucrurile în oricine se împărtășeșre cu Tainele lui Hristos, în oricine L-a primit în sine pe Domnul. Dar cu noi oare așa stau lucrurile, fraților?

Domnul e Foc încălzitor. El aduce cu Sine căldură duhovnicească și în suflerul care L-a primit. Cel ce in-

tră din frigul de afară într-o cameră încălzită simte o căldură care-l pătrunde plăcut în întreg trupul. Așa e și cu căldura duhovnicească: ea îmbracă sufletul la fel ca o haină după primirea Domnului în Sfintele Taine. De sus — bunăvoința lui Dumnezeu împăcat, în urmă — ștergerea păcatelor, în viitor — încredințarea de negrăita moștenire creștinească, în jur — împărtășirea plină de pace cu nevăzutul și văzutul: iară razele acestei călduri duhovnicești, raze care, adunându-se în inimă, pricinuiesc în ea arderea duhului, care atrage acolo toate puterile firii noastre: lucru prin care se întocmeșre acolo o locuință tare pentru a încăpea Neîncăputul. Această căldură naște desfătare, un rai de desfătare, o comoară duhovnicească pentru care omul este gata să dea totul ca să n-o piardă, ci să o stăpânească totdeauna. Așa trebuie să stea lucrurile în oricine s-a împărtășit cu Tainele lui Hristos, în oricine L-a primit în sine pe Domnul. Dar în noi oare așa stau lucrurile, fraților?

Așadar lumina cunoștinței, puterea însuflețirii spre bine, pacea sufletului, căldura dulce: iată martorii de căpetenie ai sălășluirii Domnului în inimile celor ce se împărtășesc într-o adevăr, iată Cina cu care hrăneșre El suflerul ce L-a primit. Auzind acestea, poate că mai mulți dintre voi se vor tulbura cu duhul și vor întreba: „Dar, dacă cineva nu vede în sine astfel de mărturie, în el nu este Domnul?”. Nu vă voi liniști cu minciuni: da, în acela nu este Domnul. Și mai mult de atât, voi spune: nefiind în acela Domnul, pentru el nu este mântuire.

Totuși, luați seama să nu vă tulburați cu temeri mincinoase. Poate că aceste bunătați duhovnicești nu sunt în toată puterea lor, dar sunt ca începături: și atunci trebuie spus că sunt. Nici ziua nu răsare dintr-o dată — dar îndată ce crapă de ziuă toți știi că noaptea a trecut și vine ziua. Nici floarea sau pomul nu cresc dintr-o dată — dar îndată ce din sămânță dă colț știm că viața noii plante a început. Nici bolnavul nu se scoală dintr-o dată — dar îndată ce din picioare după o boală grea — dar îndată ce s-a aflat leac și acesta își face efectul, știm că bolnavul merge spre însănătoșire. Așa să judecați și cu privire la roadele primirii Preacurarelor Taine, roade care mărturisesc despre sălășluirea în noi a Domnului.

Ele nu sunt în putere, dar poate că sunt ca începături. Răbdați și rămâneți în rânduiala care vă îndreptățeșre să așteptați arătarea lor în starea desăvârșită, și veți primi ceea ce așteptați. Întrebați: „Dar de unde

să știm dacă sunt în noi măcar aceste începături?” O să vă răspund că dacă aveți grijă de mântuire, os-tenindu-vă să împliniți toate condițiile mântuirii, să știți că Domnul a început deja lucrarea Sa în voi. Con-ținuțați cu răbdare osteneala începută, și veți vedea că Cel ce a început va desăvârși. Dar dacă nici aceas- ta nu se află în voi, să știți că nici începăturile acelor roade nu sunt. Nepăsarea și negrija de mântuire sunt semnul limpede că în voi nu a început încă viața du- hului, și trebuie refăcute toate. Totuși, nici atunci nu vă deznădăjduiți. Viața ne este dată tocmai că să ne venim în simțiri și să ne pocăim. Asta și trebuie să fa- cem. Vremea bineprimită a postului încă mai este. Să

ne folosim de ea și să ne îngrijim a ne face așa cum trebuie tot tratamentul pregătirii pentru spovedanie și primirea Sfintei Împărtășanii! Atunci, după ce ne vom fi împăcat cu Domnul prin Taina Pocăinței și ÎI vom fi primit în Preacuratele Taine, vom începe oste- neala viețuirii care duce, în cele din urmă, întru lumi- nă și întru desăvârșirea bunătăților care mărturisesc că Domnul este în noi și noi în El. Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul,
Predică la Duminica Ortodoxiei (19 martie 1861),
în Predici, Editura Sofia, București, 2009, p. 345-348

DICȚIONAR LITURGIC

ICOANĂ (gr. eikon = asemănător; lat. imago; slv. ikona obruz) — înseamnă, la origine, asemănare. După Sf. Ioan Damaschin, „icoana” este o asemănare, un model (gr. paradeigma = model), o reprezentare a cuiva; icoana duce gândul la cel reprezentat, la cel pic- tat, zugrăvit pe icoană. Icoana, în înțeles religios, este reprezentarea unui personaj sfânt sau a unei scene biblice, pictată pe o hârtie, pe pânză, lemn, sticlă, me- tal sau zugrăvită pe zidul bisericii; icoana e încadrată într-un chenar sau un cadru de lemn sau alt material; icoana e sfințită și e folosită ca obiect de cult. După forma și materialele din care sunt făcute, icoanele pot fi imobile (fixe), cum sunt cele de pe pereții bise- ricii (icoane murale) și de pe catapeteasmă, și icoane mobile (majoritatea icoanelor); după destinația lor, icoanele pot fi în serviciul cultului public (icoanele din biserică, cele folosite în procesiuni etc.) și icoane în cultul particular (familiale — din casele credincio- șilor, rutiere — icoanele de pe troițe, iconițe portabile — protectoare, care sunt purtate individual ș.a.).

Doctrina despre rostul icoanei, despre rațiunea existenței ei este lămurită de Sf. Ioan Damaschinul cu argumente legate în primul rând de firea omenească: icoana există pentru că originalul nu poate fi prezent în fața ochilor (după trecerea din viață) și de aceea trebuie să ne mulțumim cu imaginea, cu copia, căci firea omenească, limitată în timp și spațiu, nu poate avea conștiința directă a celor nevăzute, nici a celor trecute, viitoare sau depărtate în spațiu. Intre icoană și prototip, adică între ce reprezintă icoana și ce e ori- ginalul (prototipul) nu există identitate. Icoana, ca re- prezentare perceptibilă a divinului, este o necesitate

care decurge din caracterul concret al sentimentului religios. Acest sentiment cere o apropiere nemijloci- tă de divinitate: ea nu este o simplă imagine sacră, ci ne dă sentimentul real al prezenței lui Dumnezeu și a sfinților. În credința poporului ortodox, icoana este locul unei prezențe tainice, în chip haric sau ideal, a lui Hristos, a Stintei Fecioare sau a celorlalți sfinți pe care icoana îi înfățișează. Creștinul se roagă dinain- tea icoanei lui Hristos ca dinaintea lui Hristos Însuși, fără ca totuși să considere icoana ca fetișism sau idol. Împotriva acuzație de idolatrie adusă iconofililor (apărătorii icoanelor), Sf. Teodor Studitul (sec. IX) pre- cizează deosebirea dintre icoană și idol: „icoana este imaginea adevărului, pe când idolul este asemănarea minciunii și a erorii”. Idolul este o închipuire, icoana este însă asemănarea unui lucru real, care a existat sau există: de exemplu icoana Mântuitorului, a Mai- cii Domnului ș.a. Creștinii nu cinstesc icoanele ca pe divinități, ci prin ele se îndreaptă cu sufletul spre Dumnezeu, rugând pe sfinți să fie mijlocitori în fața lui Dumnezeu pentru ei, cum ne învață „Mărturisirea Ortodoxă”.

Primele icoane, care au apărut deodată cu creș- tinismul, sunt icoanele Mântuitorului și ale Maicii Domnului.

Temeiurile pentru cinstirea icoanelor le găsim în Sf. Scriptură și în scrierile Sfinților Părinți ai Bisericii Ortodoxe. Cinstirea icoanei și închinarea la icoană în- dreaptă gândul spre originalul ei și trezește în suflet iubirea, respectul, recunoștința care i se cuvine și cin- stea care ar trebui dată prototipului; cine nu cinstește icoana nu cinstește nici prototipul ei, zice Sf. Ioan

Damaschin, împreună cu Părinții Sinodului al VII-lea Ecumenic: „Dacă nu te-nchini icoanei lui Hristos, nu te-nchini nici Fiului lui Dumnezeu, Care este icoana vie a nevăzutului Dumnezeu și chip cu totul asemenea”, după cum afirmă și Sf. Ap. Pavel: „Acesta (Hristos) este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura” (Coloseni 1, 15), „de aceea -spune Damaschin- mă închin icoanei lui Hristos, ca Unul ce este Dumnezeu întrupat, icoanei Născătoarei de Dumnezeu, Stăpâna tuturor, ca una ce este Maica Fiului lui Dumnezeu; icoanei Sfinților, ca unii ce sunt prietenii lui Dumnezeu, care au rezistat păcatului până la sânge și au urmat pe Hristos, vărsându-și sângele pentru El, Care-și vărsase mai înainte propriul sânge pentru ei; mă închin icoanci acelora care au călcat pe urmele Lui; zugrăvesc biruințele și patimile lor, pentru că prin ele mă sfințesc și mă aprind de râvna de a le imita. Dacă înalți biserici sfinților lui Dumnezeu, înalță și icoanele lor” (Ioan Damaschin, *Cultul Sfințelor Icoane*, trd. Dumitru Fecioru).

Natura sau caracterul cultului Sfințelor Icoane a fost stabilit dogmatic la Sinodul al VII-lea Ecumenic, care într-una din hotărârile sale prevede că „icoanelor trebuic să li se dea aceeași cinstire ca și Sfintei Cruci, Sfintei Evanghelii și celorlalte lucruri sfințite și că această cinstire se poate exprima prin anumite semne văzute, ca tămâierea și aprinderea de lumânări și că cinstirea icoanelor nu e idolatrie și sensul cinstirii icoanelor sfinților este Dumnezeu, care rămâne totdeauna obiectul adevărat și ultim al cultului nostru, orice formă ar îmbrăca el”. Cinstirea icoanelor înseamnă mărturisirea lui Dumnezeu. Doctrina cinstirii icoanelor a rămas normativă pentru sinoadele și teologii care s-au ocupat ulterior de această problemă, așa cum a fost stabilit la Sinodul al VIII-lea Ecumenic, de la Niceea, din 787. Așa e trecută și în cărțile simbolice — Mărturisirile de credință — ale Bisericii Ortodoxe ca: Mărturisirea de credință a lui Dositei al Ierusalimului, adoptată în Sinodul de la Ierusalim din 1672 ca Mărturisire de credință a întregii Biserici Ortodoxe; Mărturisirea de credință a lui Petru Movilă. Aceasta formulează doctrina cinstirii icoanelor, în același spirit: „Noi, când cinstim icoanele și ne închinăm lor, nu ne închinăm vopselelor sau lemnului, ci sfinților, ale căroră sunt icoanele. Pe ei îi cinstim ca pe niște slugi ale lui Dumnezeu. Deci închinarea Sfințelor icoane ce se face în Biserica Ortodoxă nu calcă porunca I din Decalog; pentru că această închinare nu

Sfântul Ioan Damaschinul (676 - 749)

este tot una cu aceea pe care o dăm lui Dumnezeu...” (Arhieraticon, ediția I a Sf. Sinod, București, 1899, p. 180-181).

În cărțile de slujbă ale Bisericii noastre, doctrina cinstirii icoanelor este în același fel formulată: „Mă închin sfințelor și cinstitelor icoane, adică lui Hristos Însuși, Preacuratei Maicii lui Dumnezeu și tuturor Sfinților; nu însă cu închinăciune ca lui Dumnezeu, ci înălțându-mă cu mintea la chipul ce înfățișează; de aceea și cinstea cea către acestea o trec la prototipuri” (Arhieraticon, ed. a III-a a Sfântului Sinod, București, 1926, p. 85). Molitfelnicul precizează aceeași idee în Rânduiala pentru binecuvântarea și sfințirea icoanei Domnului nostru Iisus Hristos: „am pus această icoană înaintea măririi Tale, nu îndumnezeind-o, ci știind că cinstea icoanei se suie la cel zugrăvit pe dânsa” (Molitfelnic, ediția din 1937, p. 523). Sfințenia icoanelor rezultă, pe de-o parte, din legătura dintre prototip și icoană, și pe de alta, din faptul că icoanele sunt sfințite printr-o slujbă specială. Sf. Ioan Damaschin zice: „Icoanele sunt sfințite prin numele lui Dumnezeu și umbrite din cauza aceasta cu harul dumnezeiescului Duh”. Pentru credinciosul ortodox este o mare deosebire între o icoană sfințită și una nesfințită: o icoană

nesfințită nu este încă un obiect de cult, ci un simplu tablou religios. În Ortodoxie icoana are un sens religios profund, ea nu e un simplu obiect de artă. Cinstirea icoanelor se întemeiază și pe credința că slujba stințirii dă icoanei harul ce o face vrednică de închinare și puterea de a ajuta pe cel ce se roagă la ea.

Venerarea icoanelor se bazează mai ales pe credința că prototipul devine o prezență harică prin sfințirea icoanei și capătă o forță ce poate face minuni, dându-ne ajutorul pe care prin rugăciunile noastre îl cerem. În acest sens scrie Dimitrie Cantemir (în lucrarea „Loca obscurae”, trad. T. Bodogae, rev. B.O.R., 1973, nr. 9 10, p. 1089) despre acest adevăr: „Toate sfintele icoane, sfintele moaște și sfintele locuri au fost sfințite, au făcut și pot oricând să facă minuni, numai să existe însă la bază credința neclinită în Dumnezeu, singurul care face minuni și care dă har și dar de a face minuni, asemenea minunilor Domnului nostru Iisus Hristos...”.

Icoana, pictura bisericească în ansamblul ei, are un important rol catehetic: ea învață și educă. Prin intermediul icoanelor, credincioșii învață să cunoască viața Mântuitorului, faptele și minunile săvârșite de El pe pământ, virtuțile martirilor și sfinților care

au murit pentru credința în Hristos. „Ceea ce este Scriptura pentru cei ce știu să citească, aceea este pictura pentru cei neînvățați, pentru că în ea chiar și cei neînvățați văd ce trebuie să urmeze...”, spune Sf. Grigorie cel Mare. Icoanele sunt un mijloc de trezire, de întreținere și de întărire a vieții religioase creștine, un stimulent pentru cultivarea virtuților morale și a sentimentelor superioare de iubire, devotament și jertfă pentru Biserica lui Hristos. Vederea lor îndeamnă la fapte bune, la imitarea virtuții și evitarea viciilor. Biserica noastră Ortodoxă prăznuiește sărbătoarea icoanelor și biruința cultului lor în prima Duminică din Postul Mare, numită și Duminica Ortodoxiei. Această sărbătoare a fost instituită în anul 842, de către împărăteasa Teodora a Bizanțului, spre a pune capăt mișcărilor iconoclaste ce au reînceput în timpul împăratului bizantin Leon Armeanul (813-820) și au continuat până la moartea ultimului împărat iconoclast, Teofil (829-842), soțul Teodorei, care, după moartea lui, a restabilit cultul icoanelor, statornicind și sărbătoarea Ortodoxiei în prima Duminică a Postului Mare (Duminica Ortodoxiei), serbată întâia oară în 843.

FRĂNTURI DE SINAXAR

Minune a Maicii Domnului cu monah care era muncit de dracul curviei

Oarecare monah se liniștea în muntele Eleonului, având o icoană prea frumoasă a Născătoarei de Dumnezeu în chilia lui, la care avea multă evlavie. Și i se ruga în fiecare zi, cerând ca să-l izbăvească de dracul curviei. Că avea atâta război la această patimă, că nu-l lăsa ziua și noaptea și îl avea atâta biruit, încât se primejduia să cadă până și în faptă. Deci, îndată ce se aprindea în inima lui văpaia aceea vătămătoare de suflet a spurcatei poftes, alerga la sfânta icoană, și rugându-se cu lacrimi se prăpădea sminteala trupului. Însă vrăjmașul, deși bine vedea cum cu ajutorul Născătoarei de Dumnezeu fratele se izbăvea, el nu înceta, ci totdeauna îl ispitea. Și într-o zi, stând afară din chilie, i-au venit iarăși viclenele gânduri. Deci, vrând să alerge către rugăciune după obișnuința lui, văzu cu ochii arătat pe diavolul, căruia îi zise: „Până când, vrăjmașule al adevărului, vrei să mă ispitești? nu ai cunoscut socoteala mea, cum că nu mă supun? Pen-

tru ce în zadar mă muncești?” Răspuns-a lui diavolul: „Eu pe mulți alții mai îmbunătățiți decât tine am biruit, și voi să te fac și pe tine să te biruiești mai pe urmă, căci nu mă lenevesc, nici altă slujbă n-am decât aceasta, însă dacă vei face aceea ce îți voi zice ție, voi înceta să te mai supăr”. Iar acela a zis: „Ce voiești să fac?”. Răspuns-a lui dracul: „Cu înlesnire și puțin lucru este aceea ce îți cer ție. Dar fă jurământ, cum că nu vei mărturisi altcuiva, și îți voi spune”. Iar pustnicul, ca un neînvățat și fără de răutate ce era, pentru dorul ca să se izbăvească de acest fel de război, s-a jurat ca să nu spună altcuiva. Deci i-a zis lui vicleanul șarpe: „Să nu te închini mai mult icoanei ce o ai în chilia ta; scoate-o pe dânsa afară din chilie, și eu mai mult nu te voi supăra”. Iar monahul a zis: „Măine îți voi da răspuns pentru aceasta”. După care dracul, făcându-se nevăzut, monahul se sfârâma cu gândurile, neștiind ce să facă din două. Și avea multă scârbă și muncă, mai ales pentru că s-a jurat ca să nu mărturisească nimănui. Căci diavolul cel prea viclean s-a silit să-i încuie ușa,

ca să nu întrebe pe vreun dascăl care să-l învețe despre greșeala cea mai mică.

Însă în ziua aceea a venit în munte Avva Teodor Eliotul, care om iscusit din Scripturi și deprins în faptă din ispitele dracilor, și câți îl întrebau luau mare folos. Deci ducându-se și monahul cel zis, i-a vestit lui pricina; iar Avva l-a canonisit greu pentru jurământ, apoi i-a zis lui: „Nu știi cum că vrăjmașul nu scoate vreodată, pe cineva din păcat mare ca să-l arunce în cel mai mic, ci totdeauna în mai mare primejdie îl prăpăstuieste? Care mai mare fărădelege este, decât ca să nu te închini Stăpânei cele Prealăudate? Mai mic păcat este să curvești de mii de ori, decât să te lepezi de Născătoarea de Dumnezeu cea pururea Fecioară. Deci să nu ascuți mai mult pe vicleanul, ci o roagă pe dânsa și ea îți va ajuta, ca să rușinezi pe dracul”. După care pleacă pustnicul de la Avva și ducându-se la chilie l-a întâmpinat dracul, zicându-i: „O! Bătrânule rău, au nu te-ai jurat mie, ca să nu spui nimănui orice îți

voiu zice ție? Să știi că pentru că ai călcat jurământul ai să te muncești, și eu nu voiu înceta până în sfârșit a te ispiti”. Iar călugărul a răspuns: „Vrăjmașule al bine-lui, și preaînrautățitule; ori curvar de voi fi, ori jurător strâmb, nu mă vei judeca tu, ci numai Dumnezeu și Stăpânul, Fiul pururea Fecioarei, de care zici să mă le-păd. Însă eu nu te voi asculta. Și acum poți să faci cu mine ce vrei; darul Ei îmi va ajuta și mă va izbăvi de is-pitele și cursele tale”. Atunci dracul s-a făcut nevăzut, iar monahul, făcând o iconiță mică, după chipul icoanei Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu pe care o avea în chilie, o purta cu el totdeauna. Și de atunci n-a mai putut să-l supere vicleanul, ci a petrecut viața lui cu fapte bune, și s-a învrednicit fericirii celei cerești, pe care dea Dumnezeu ca noi toți să o dobândim, cu darul și cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine slava în veci. Amin. Minu-nile Maicii Domnului (16), Mănăstirea Neamț, 1990, p.62-63.

CÂNTAȚI DOMNULUI TOT PĂMÂNTUL!

„Cei ce am trecut din necredință la bunăcredință și cu lumina cunoștinței ne-am luminat, să plesnim cu mâi-nile, precum zice Psalmistul, aducând laudă de mulțumire lui Dumnezeu. Și cu cinste să ne închinăm sfințelor icoane ale lui Hristos și celor ale Preacuratei și ale tuturor sfinților, care sunt însemnate pe pereți, pe scânduri și pe sfințitele vase; lepădând păgâneasca credință a celor necredincioși. Pentru că cinstea icoanei, precum zice Vasile, trece la chipul carele s-a închipuit. Cerând pentru rugăciunile Preacuratei maicii Tale, Hristoase Dumnezeu nostru, și ale tuturor sfinților, să ne dăruiești nouă marea milă”.

GÂNDUL ZILEI

*„Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul,
acoperământul meu este Duhul Sfânt, Treime Sfântă, lavă Ție!*

RUGĂCIUNEA SFÂNTULUI IOANICHIE

